

aan Ministerie van Justitie en Veiligheid
datum 30 april 2026
betreft Consultatiereactie n.a.v. evaluatierapport Wet homologatie
onderhands akkoord

Consultatiereactie

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) reageert hierbij op de consultatie naar aanleiding van de evaluatie van de Wet homologatie onderhands akkoord (WHOA). Banken zijn in de praktijk regelmatig betrokken bij herstructureringen waarin de WHOA een rol speelt. Op basis van deze praktijkervaring gaat de NVB hieronder in op de gestelde vragen en benoemt zij aandachtspunten voor een zorgvuldige en effectieve toepassing van de WHOA.

1. In hoeverre kan de observator eerder in de procedure worden benoemd, zonder dat daarbij de benodigde snelheid van de WHOA-procedure verloren gaat?

Op dit moment heeft een individuele crediteur niet de mogelijkheid om de rechter te verzoeken een observator te benoemen. In de praktijk verzoekt de schuldenaar vaak pas in een laat stadium om benoeming van een observator. Dat kan afbreuk doen aan een zorgvuldige inrichting van het WHOA-traject. De NVB stelt daarom voor om in bepaalde gevallen ook crediteuren deze bevoegdheid te geven. Daarbij denkt de NVB met name aan situaties waarin nog geen herstructureringsdeskundige is benoemd en reeds vóór de stemming duidelijk wordt dat (een klasse van) crediteuren zich tegen het voorgenomen akkoord zal verzetten. Dit kan zich al voordoen voordat het akkoord in stemming is gebracht. De rechtbank kan thans ingevolge art. 383 lid 3 Fw pas bij de dagbepaling voor de homologatiezitting beslissen over de benoeming van een observator. Dat moment ligt laat in het proces. Een eerder moment van benoeming kan bijdragen aan een zorgvuldiger verloop van de procedure.

Daarnaast acht de NVB het wenselijk dat bij het afkondigen van een afkoelingsperiode in beginsel het uitgangspunt geldt dat een observator wordt benoemd, gelet op de ingrijpende gevolgen daarvan voor de positie van schuldeisers. In de praktijk komen afkoelingsperiodes voor zonder benoeming van een observator. Dit is vooral begrijpelijk indien schuldeisers met de afkoelingsperiode instemmen, in welk geval de vraag rijst welke functie de afkoelingsperiode nog vervult.

Verder wijst de NVB op het belang van de *Leidraad voor observatoren in WHOA-procedures*¹ als richtinggevend kader. De NVB merkt daarbij op dat benoeming van observatoren niet uitsluitend zou moeten worden beperkt tot de curatorenlijst, mits wordt voldaan aan eisen van deskundigheid en ervaring. Ook verdient het aanbeveling explicieter tot uitdrukking te brengen dat de rechtbank bij haar beoordeling mede acht slaat op de zienswijze van (klassen van) schuldeisers die tegen het akkoord stemmen, hetgeen naar het oordeel van de NVB ook binnen het huidige wettelijke kader kan worden gerealiseerd.

¹ Leidraad voor observatoren in WHOA-procedures (2024)

2. Hoe heeft de praktijk zich ontwikkeld ten aanzien van de bankgarantie onder de WHOA?

In opdracht en voor rekening van hun zakelijke klanten hebben de grootste Nederlandse banken voor naar schatting EUR 50 miljard aan bankgaranties gesteld ten gunste van contractspartijen van die klanten.² Deze garanties bieden de begunstigden zekerheid voor bepaalde verplichtingen van de klanten van de bank. Hierbij valt onder meer te denken aan betalingsverplichtingen uit hoofde van koop- of huurovereenkomsten en aan verplichtingen uit hoofde van overeenkomsten van opdracht en aanneming van werk (bijvoorbeeld de opdracht tot de bouw van een schip). Bankgaranties worden ook gesteld ten gunste van buitenlandse contractspartijen en vormen een nuttig instrument in de internationale handel.

Bankgaranties vervullen daarmee een belangrijke rol in het economisch verkeer. Indien bedrijven gebruikmaken van bancaire financiering, is de kans groot dat een garantiefaciliteit onderdeel uitmaakt van het financieringsarrangement. Wanneer deze bedrijven op enig moment in zwaar weer komen en kiezen voor een WHOA-traject, zijn de gevolgen daarvan voor lopende bankgaranties vrijwel altijd onderwerp van een (concept) WHOA-akkoord.

Regresproblematiek (juridisch kader)

Sinds enkele wetenschappelijke publicaties is in veel WHOA-trajecten discussie gevoerd over de vraag of een bank bij de uitbetaling van het geclaimde garantiebedrag na homologatie van een akkoord nog regres kan nemen op de klant in wiens opdracht en voor wiens rekening de bankgarantie is gesteld, en zo ja, voor welk bedrag. Deze vraag betreft de uitleg van art. 370 lid 2 Fw. In een uitspraak op een aspectenverzoek³ oordeelde de Rechtbank Amsterdam op 1 februari 2023 dat, indien een bank het garantiebedrag na homologatie van het door de schuldenaar aangeboden akkoord uitbetaalt aan een begunstigde, de regresvordering van de bank in het geheel niet meer verhaalbaar is op het vermogen van de WHOA-schuldenaar. Dit volgt volgens de rechtbank uit art. 370 lid 2 Fw.

In een latere uitspraak uit 2025⁴ heeft de Rechtbank Amsterdam dit oordeel genuanceerd door te oordelen dat het regresverbod van art. 370 lid 2 Faillissementswet niet geldt wanneer de regresvordering is versterkt met een zekerheidsrecht. Regres is op grond van dat oordeel derhalve wel mogelijk voor zover de regresvordering van de bank op de WHOA-schuldenaar door zekerheden is gedekt. Over deze laatste uitspraak loopt momenteel een (sprong-)cassatieprocedure bij de Hoge Raad. Hierna zal worden ingegaan op de conclusie van de advocaat-generaal in deze procedure.

Praktijk

Tegen de achtergrond van het hiervoor vermelde juridische kader kan op de volgende ontwikkelingen uit de praktijk worden gewezen:

a. FZO-pandrecht bij bankgarantie gedekt door creditgelden

Indien een bank en de schuldenaar zijn overeengekomen dat het garantie-obligo wordt gedekt door middel van creditgelden die de schuldenaar op een geblokkeerde rekening bij de bank aanhoudt, kiezen partijen er vaak voor om het saldo op die rekening door middel

² Uit de jaarverslagen van ABN AMRO, ING en Rabobank blijkt dat deze banken voor ca. 50 miljard euro aan verplichtingen hebben uit hoofde van bankgaranties en *Letters of Credit*; ABN AMRO Annual Report 2020, p. 282 (Bankgaranties € 1.890 miljoen, *Letters of Credit* € 5.535 miljoen; ING Bank Annual Report 2020, p. 261 (Bankgaranties € 23.386 miljoen en *Letters of Credit* € 14.016 miljoen); Rabobank Annual Report 2020, p. 195 (Bankgaranties € 5.927 miljoen). Daarbij moet worden bedacht dat niet al deze producten worden bestreken door art. 370 lid 2 Fw, nu niet het COMI van alle betrokken schuldenaren in Nederland zal liggen.

³ Rechtbank Amsterdam 1 februari 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:569, JOR 2023/83.

⁴ Rechtbank Amsterdam 15 januari 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:338.

van een zogenoemd FZO-pandrecht aan de bank te verpanden. Een FZO-pandrecht kan niet door middel van een WHOA-akkoord worden gewijzigd.⁵ De bank kan haar regresvordering op grond van een FZO-pandrecht dus verhalen op de geblokkeerde creditgelden.

Het blokkeren van het verpande saldo is een voorwaarde voor het rechtsgeldig vestigen van een FZO-pandrecht. Het aanhouden van saldi op een geblokkeerde rekening is voor bedrijven meestal niet aantrekkelijk, omdat het geblokkeerde saldo niet kan worden gebruikt in de normale bedrijfsvoering. Bovendien wordt daarover een relatief lage rente vergoed. Om deze reden bestaat bij bedrijven vaak behoefte aan een garantiefaciliteit waarvoor niet de voorwaarde geldt van dekking door middel van creditgelden. Voor dergelijke garantiefaciliteiten biedt een FZO-pandrecht dan ook geen oplossing.

b. Regres bij door zekerheden gedekte bankgarantie

Indien er sprake is van een garantiefaciliteit die niet door creditgelden is gedekt, houden de WHOA-schuldenaar en de bank rekening met de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam van 15 januari 2025.⁶ Uitgangspunt voor het WHOA-akkoord is dus dat de bank na uitbetaling van de garantie regres kan nemen voor zover het garantie-obligo door zekerheden is gedekt. Het hangt van de specifieke omstandigheden af hoe met dit regres in het kader van een WHOA wordt omgegaan. De aard en resterende looptijd van de garantie, het maximum garantiebedrag en de vraag wie het WHOA-akkoord financiert spelen daarbij een rol. Hierna volgen enkele voorbeelden van oplossingen die in de praktijk in de hier bedoelde situatie zijn toegepast:

- De WHOA-schuldenaar houdt in zijn liquiditeitsprognose rekening met claims onder de lopende bankgarantie na de homologatie van het WHOA, en zorgt ervoor dat daarbij de regresvordering van de bank (voor zover door zekerheden gedekt) kan worden voldaan. Dit is met name een optie als er sprake is van huurgaranties die voor een relatief klein bedrag zijn gesteld. Met de bank of een andere partij kunnen vaak afspraken worden gemaakt over vervangende huurgaranties indien die nodig zijn om de huur te continueren. In het kader van een reorganisatie kan het nodig zijn om gehuurde vestigingen te sluiten en de huurovereenkomst te beëindigen. Voor die gevallen is dan geen nieuwe huurgarantie nodig.
 - In het kader van het akkoord wordt aan verhuurders tenminste volledige betaling van een bedrag gelijk aan het maximum bedrag van de bankgarantie aangeboden (tenzij de vordering uit hoofde van de huurovereenkomst lager is) onder de voorwaarde dat de verhuurder afziet van een claim onder de huurgarantie in het kader van de WHOA. Dit kan als een derdenbeding ten gunste van de bank in het WHOA-akkoord worden opgenomen. De verhuurder kan over een dergelijk aanbod stemmen.
 - De WHOA-schuldenaar biedt de begunstigde van een bankgarantie tegen vrijgave van de bankgarantie vervangende zekerheid aan, bijvoorbeeld door een waarborgsom te storten.
 - Een derde (bijvoorbeeld een aandeelhouder, een moederverenootschap of een solvabele groepsverenootschap) dekt het garantie-obligo (voor zover dit is gedekt door zekerheden van de WHOA-schuldenaar) af met een contragarantie of creditgelden en de WHOA-schuldenaar is niet langer aansprakelijk bij regres. Voorwaarde hiervoor is wel dat de derde voor de bank voldoende kredietwaardig is en/of zekerheid stelt.
- Het doel van bovenstaande oplossingen is om te voorkomen dat WHOA-schuldenaren na homologatie van het WHOA-akkoord alsnog door uitoefening van het regres in de problemen komen. Deze oplossingen zijn zoals gezegd afhankelijk van de specifieke omstandigheden en dus altijd een kwestie van maatwerk. Er zijn de NVB geen gevallen

⁵ Dit volgt uit art 369 lid 4 sub c Fw.

⁶ Rechtbank Amsterdam 15 januari 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:338, Rechtbank Amsterdam, 746249

bekend waarin als gevolg van het voorgenomen regres voor bankgaranties die naar verwachting na homologatie geclaimd zullen worden, geen WHOA akkoord kon worden aangeboden.

c. Regres bij uitvoeringsgaranties

De praktische gang van zaken bij uitvoeringsgaranties kan worden geïllustreerd aan de hand van een voorbeeld. Een werf (de klant van de bank) sluit een aannemingsovereenkomst met een opdrachtgever tot de bouw van een schip. De opdrachtgever verlangt daarbij zekerheid voor het geval de werf het schip niet, niet tijdig of niet conform de overeengekomen specificaties levert. De (toekomstige) vordering van de opdrachtgever op de werf heeft het karakter van een boete of schadevergoeding wegens een tekortkoming in de nakoming van leveringsverplichtingen. Indien de werf haar verplichtingen onder het scheepsbouwcontract niet nakomt, kan de opdrachtgever een beroep doen op de bankgarantie.

Algemeen wordt aangenomen dat het regresverbod van art. 370 Fw uitsluitend geldt voor regres ten aanzien van vorderingen van de begunstigde op de WHOA-schuldenaar die in een WHOA-akkoord worden gewijzigd. Het WHOA-traject en het herstructureringsplan zijn erop gericht om de WHOA-schuldenaar in staat te stellen zijn verplichtingen ten aanzien van de bouw en levering van het schip na te komen. Komt de werf deze verplichtingen na, dan zal de uitvoeringsgarantie doorgaans niet hoeven te worden geclaimd en zal de garantie op de vervaldatum expireren.

Veelal hebben zowel de opdrachtgever als de WHOA-schuldenaar belang bij voortzetting van de opdracht en bij continuering van de bankgarantie. Indien de (toekomstige) vordering van de begunstigde niet in het WHOA-akkoord wordt gewijzigd, kan de bankgarantie na afronding van het WHOA-traject doorlopen en behoudt de opdrachtgever zijn aanspraken. De bank behoudt in dat geval ook haar regresrechten jegens de werf. Hieruit volgt dat de hiervoor bedoelde regresproblematiek zich bij uitvoeringsgaranties doorgaans niet voordoet.

Conclusie cassatieprocedure 24 april 2026⁷

Op 24 april 2026 heeft advocaat-generaal (AG) Snijders conclusie genomen in de hiervoor vermelde cassatieprocedure. De AG concludeert tot verwerping van het cassatieberoep. Art. 370 lid 2 Fw sluit regres op de schuldenaar uit indien de regresnemer de schuldeiser na homologatie van het akkoord heeft voldaan. De vraag in deze zaak is of deze bepaling ook geldt wanneer de regresnemer zekerheden heeft voor zijn vordering en deze wil uitwinnen.

Volgens de wettekst is dat het geval. De wetgever heeft bij art. 370 lid 2 Fw echter gedacht aan de regeling van art. 136 Fw. Art. 136 lid 2, onder c, Fw komt erop neer dat de regresnemer in faillissement wel verhaal heeft op de zekerheden die hij heeft voor zijn vordering. Het ligt voor de hand dat hetzelfde geldt bij een akkoord op grond van de WHOA. Deze regeling past ook beter binnen het stelsel van de WHOA. De AG acht dit een aanvaardbare uitkomst en concludeert daarom dat het oordeel van de rechtbank juist is.⁸ Het oordeel van de Hoge Raad in deze procedure wordt op 6 november 2026 verwacht. Indien de Hoge Raad het advies van de AG overneemt, is een wetswijziging naar de mening van de NVB niet noodzakelijk.

Conclusie

⁷ Parket bij de Hoge Raad 24 april, ECLI:NL:PHR:2026:434

⁸ Zie overweging 3.35 tot en met 3.40, ECLI:NL:PHR:2026:434

Zonder verhaal op zekerheden lopen banken het risico dat zij in het kader van een WHOA-traject met lege handen staan. Banken moeten voor bankgaranties kapitaal aanhouden, wat voor banken kapitaalkosten met zich brengt; voor bepaalde typen bankgaranties kan dit zelfs oplopen tot 100% van het garantie-obligo. Banken kunnen geen 'gratis' bankgaranties stellen. Indien in het geheel geen regres mogelijk is, kan dat voor de kredietverlening aan ondernemers vergaande gevolgen hebben. Dit kan een weerslag hebben op de bereidheid van Nederlandse banken om bankgaranties te stellen, dan wel ertoe leiden dat bankgaranties voor klanten aanzienlijk duurder worden, doordat hogere provisies moeten worden betaald. Dit zal uit de lengte of uit de breedte moeten komen. Daarom verwacht de NVB dat de Hoge Raad het advies van de AG in de voornoemde cassatieprocedure overneemt.

Er zijn geen voorbeelden bekend waarbij een WHOA-schuldenaar na uitoefening van het regresrecht alsnog failliet gaat. Op basis van praktijkervaringen kan worden gesteld dat de regresproblematiek niet aan de totstandkoming van een WHOA-akkoord in de weg staat en dat het regresrecht WHOA-schuldenaren na de totstandkoming van een WHOA-akkoord niet alsnog in de problemen brengt.

3. Hoe kan de WHOA meer bekendheid krijgen, met name voor het mkb?

In de consultatie wordt de vraag gesteld hoe de WHOA meer bekendheid kan krijgen, met name voor het mkb. Deze vraag veronderstelt dat er sprake is van een probleem en dat de WHOA te weinig bekendheid heeft. De NVB betwijfelt of dit probleem daadwerkelijk bestaat en brengt graag in herinnering dat herstructureringen in Nederland grotendeels informeel en succesvol tot stand komen, zonder dat rechterlijk ingrijpen noodzakelijk is. Tegelijkertijd dient de WHOA als 'stok achter de deur' voor het geval een onredelijke dwarsligger de herstructurering dwarsboomt.⁹ De NVB stelt vast dat juist in het mkb het aantal stakeholders bij een onderneming beperkter en beter overzichtelijk is dan bij een grotere onderneming. Daarmee is de kans op onredelijke dwarsliggers inherent lager.

Nederland kent een lange traditie van succesvolle informele herstructureringen.¹⁰ Deze praktijk is nog steeds springlevend. Dit kan worden geïllustreerd door een vergelijking te maken tussen het aantal bedrijven in moeilijkheden en het aantal bedrijven dat daadwerkelijk failliet gaat of waarbij een herstructurering via de WHOA wordt bereikt. Uit deze vergelijking blijkt dat zelfs voor ondernemingen in moeilijkheden een faillissement een zeldzaamheid is. Kennelijk, zo moet de conclusie luiden, vindt het grootste gedeelte van de ondernemingen de weg naar boven weer. De NVB roept op om de informele praktijk van herstructurering niet te verstoren. De NVB werkt dit hieronder verder uit.

Ondernemingen in moeilijkheden

Het is niet eenvoudig om gegevens te vinden van ondernemingen in moeilijkheden, maar verschillende data geven in elk geval een indicatie. Ten eerste kan worden gewezen op cijfers van De Nederlandsche Bank over het aantal klanten van de drie grootbanken in het mkb.¹¹ Uit deze cijfers blijkt dat in het derde kwartaal van 2023 bij benadering het krediet van 19.884 mkb-klanten van de drie grootbanken als *non-performing loan* (NPL) kwalificeert.¹² Dat wil zeggen dat sprake is van een betalingsachterstand van meer dan 90 dagen of vergelijkbare risico-indicatoren. Daarmee is niet gezegd dat in die periode uitsluitend bedrijven met krediet bij de drie grootbanken in financiële problemen verkeerden.

⁹ MvT, Kamerstukken II 2018/2019, 35249, 3, p. 2; Nota n.a.v. Verslag, Kamerstukken II 2019/20, 35249, 6, p. 12.

¹⁰ Vgl. bijv. A.P.K. Luttikhuis, Insolventierecht in cijfers en modellen. Werkgelegenheid en toezicht (Schoordijk Instituut), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006, p. 35.

¹¹ Data zoeken - DNB | De Nederlandsche Bank

¹² Mark Tuil. *Het topje van de ijsberg. De effecten van de WHOA op het gedrag van professionele financiers*, Maandblad voor Vermogensrecht 2024/3, p. 97-108.

Uit de Kamerbrief van de Staatssecretaris van Financiën blijkt dat per 1 oktober 2022 266.365 ondernemingen een coronaschuld aan de Belastingdienst hadden. Daarvan hebben er per 15 januari 2024 55.286 (20,7%) een betalingsachterstand. 14.641 ondernemingen hebben nog geen enkele betaling gedaan. Daarnaast is bij 39.469 (14,9%) ondernemingen de betalingsregeling ingetrokken.¹³ Kortom, een aanzienlijk aantal bedrijven in Nederland verkeert in deze periode in (ernstige) financiële moeilijkheden. Desondanks gingen in 2023, blijkens cijfers van het CBS, 'slechts' 3.272 bedrijven failliet. Een verklaring hiervoor is dat herstructurering van bedrijven voor het overgrote deel buiten formele insolventieprocedures plaatsvindt en dat dit doorgaans succesvol verloopt.

Onvoldoende bekendheid bij het mkb

Bij de NVB zijn geen feiten bekend die erop duiden dat de WHOA te weinig bekendheid geniet in het mkb. Voor zover de leden van de NVB betrokken zijn bij herstructureringen in het mkb, is het beeld dat de betrokken ondernemer op de hoogte is van het bestaan van de WHOA, maar dat bij het ontbreken van een onredelijke dwarsligger geen noodzaak bestaat om van de WHOA gebruik te maken.

4. Hoe kan de bruikbaarheid van de WHOA verder worden verbeterd, met name voor het MKB?

De consultatie stelt de vraag hoe de bruikbaarheid van de WHOA verder kan worden verbeterd, met name voor het mkb. De NVB wil op de eerste plaats waarschuwen voor overspannen verwachtingen van de effectiviteit van de WHOA. Herstructurering is naar haar aard een economisch proces. Een juridische procedure als de WHOA kan niet meer dan een oplossing bieden voor dwarsliggers. De daadwerkelijke herstructurering moet plaatsvinden door de onderneming en haar stakeholders.

Een WHOA kan een herstructurering ook bemoeilijken

De NVB waarschuwt er bovendien voor dat een WHOA-procedure het speelveld voor herstructurering kan bemoeilijken. In de kern vereist herstructurering vertrouwen van alle stakeholders. Dat vertrouwen vormt de basis voor het nemen van beslissingen die in een herstructurering moeten worden genomen. De WHOA kan in sommige gevallen ontaarden in 'een spel' waarbij verschillende partijen hun positie trachten te maximaliseren. Dit kan bijvoorbeeld door andere partijen informatie te onthouden. Dat staat haaks op de gedachte dat herstructurering vertrouwen vergt.

Een onderwerp waar de WHOA averechtse prikkels kan geven, is de waardering. Neem het voorbeeld van een onderneming in moeilijkheden met een voor (de meeste) stakeholders onbekende waarde. De WHOA kent als uitgangspunt dat "het akkoord alle informatie bevat die de stemgerechtigde schuldeisers en aandeelhouders nodig hebben om zich voor het plaatsvinden van de stemming (...) een geïnformeerd oordeel te kunnen vormen over het akkoord, waaronder (...) de bij de berekening van de waardes (...) gehanteerde uitgangspunten en aannames" (art. 375 Fw). Daarbij geldt dat het akkoord gedurende "een redelijke termijn" van in ieder geval acht dagen vóór de stemming aan de schuldeisers en aandeelhouders moet worden voorgelegd (art. 381 Fw). Daarbij lijkt een termijn van ca. 14 dagen in de praktijk tamelijk gebruikelijk.

Bij deze regels moet worden bedacht dat de belangen van aandeelhouders en schuldeisers in een WHOA-procedure doorgaans niet gelijk lopen. Aandeelhouders kunnen belang hebben bij een lage waardering van de onderneming, omdat dit inhoudt dat schuldeisers op papier weinig

¹³ Kamerstuk 31066, nr. 1337 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen

van hun vordering kunnen verhalen en dus – althans in theorie – in een WHOA-procedure een groter offer van schuldeisers kan worden gevraagd. Bovendien kan een lage waardering rechtvaardigen dat aandeelhouders bij een beperkte bijdrage hun aandelenbelang behouden (vgl. art. 384 lid 4 sub b Fw). Omgekeerd heeft een schuldeiser juist een belang bij een hogere waardering.

De bovenstaande WHOA-regels maken het zo dat de WHOA een herstructurering kan bemoeilijken, doordat zij een prikkel creëren voor het bestuur van de onderneming om de informatieverschaffing over de waardering zoveel mogelijk te beperken en uit te stellen. Het is voor schuldeisers in de praktijk immers nagenoeg onmogelijk om binnen de relatief korte periode vóór de stemming de waardering te controleren, zeker wanneer slechts 'aannames en uitgangspunten' beschikbaar zijn waarop de waardering is gebaseerd.

Het bovenstaande voorbeeld dient slechts ter illustratie. De WHOA biedt tal van stakeholders mogelijkheden om hun positie te verbeteren ten koste van andere stakeholders. Dergelijk strategisch gedrag verkleint het voor een geslaagde herstructurering noodzakelijke vertrouwen.

Beperking van kosten van waarderingen door meer openheid

De NVB signaleert dat een WHOA-traject gepaard gaat met hoge kosten, met name voor verschillende economische deskundigen, zoals waarderingsdeskundigen. Deze kosten vinden hun rechtvaardiging in de noodzaak om de belangen van alle stakeholders veilig te stellen. Tegelijkertijd kan de NVB zich voorstellen dat dergelijke kosten in bepaalde gevallen kunnen worden gemitigeerd doordat de rechter tijdig duidelijke spelregels vaststelt voor de wijze waarop informatie moet worden gedeeld. Dit zou er bijvoorbeeld toe kunnen leiden dat partijen gezamenlijk overeenkomen welke partij de waardering verzorgt en op welke wijze informatie wordt gedeeld. Daarbij zou de rechter kunnen bewaken dat recht wordt gedaan aan de omvang van de onderneming.

Tot slot

De NVB geeft tot slot nog een enkel aandachtspunt mee met betrekking tot het belang van juiste cijfers en de kwaliteit van het management.

In de WHOA is de centrale vraag of de onderneming in de kern gezond is. Daarbij wordt naar het oordeel van de NVB soms te veel gekeken naar de mogelijke toekomstige prestaties van de onderneming en onvoldoende naar de kwaliteit van het management en de kwaliteit van de boekhouding en key management-cijfers. Alleen als een onderneming beschikt over een goede fundering, bestaande uit goed management in combinatie met goede managementinformatie, kan een onderneming succesvol herstructureren. Het is naar het oordeel van de NVB de taak van partijen zoals de rechter en de herstructureringsdeskundige om deze kernvraag onder ogen te zien. Daarbij moet worden bedacht dat een onderneming soms wordt gedwongen om een WHOA-procedure te starten vanwege een spreekwoordelijke 'dwarsligger'. Het is echter de vraag of daadwerkelijk sprake is van een 'dwarsligger', of van een stakeholder die zich niet laat overtuigen vanwege zwak management en gebrekkige informatie.

De NVB is graag bereid deze reactie desgewenst nader toe te lichten en in gesprek te gaan over de verdere uitwerking en toepassing van de WHOA in de praktijk.